

Jaotusmaterjal**1. juhtumivaatlus – Eszter**

Mees alustas naisega tüli, süüdistades, et ta pole pesu pesnud, süüa teinud ega muid kodutöid teinud. Samal ajal ta aina peksis teda, lüües teda paljaste kätega pähe ja näkku. Ta tõmbas naise peast peotäie juukseid ja lõi teda jalgadega. Seejärel rebis ta naise ülakeha paljaks ja tõukas ta voodile, et teda edasi peksta.

Kõike seda nägi pealt nende 8-aastane tütar, kes anus meest, et too lõpetaks. Siis mees lõpetaski. Ta lükkas Eszteri voodist välja ja jäi magama.

Eszter suri samal ööl.

2. juhtumivaatlus – Kati

Kati üritas põgeneda oma peigmehe juurest, kes muutus üha vägivaldsemaks. Ta üüris teises linnas korteri, kuid mees jätkas talle helistamist ja tema ahistamist. Kati vaimne seisund halvenes.

Ühel päeval läks peigmees pärast tööd Katile vastu, et sundida teda tagasi kolima. Ta viis naise lähedal asuvasse metsa ja üritas teda džempriga kägistada. Järgmisel päeval rääkis Kati tööl kolleegidele, et mees võib ta ühel päeval surnuks kägistada.

Neli päeva hiljem oli peigmees natuke napsutanud. Taas ootas ta pärast tööd Katit ning kui naine välja tuli, hakkas teda peksma. Öhtul otsustas mees, et nad peaksid koos sugulastele külla sõitma. Teel jättis ta auto korduvalt seisma. Nähes mehe seisundit, oli Kati nõus temaga seksima, kuid mees oli liiga purjus.

Kati ütles peigmehele, et ei taha enam temaga koos olla. Seepeale sai mees väga vihaseks. Ta haaras pika nahkrihma ja kägistas naise surnuks.

Siis vedas ta naise keha kraavi ja kattis puuokstega.

3. juhtumivaatlus – Maria

Maria oli 70-aastane. Ta mees oli 10 aasta eest surnud ning ta elas väikeses majas koos oma 40-aastase poja Philippe'iga. Poeg oli töötu ja kippus vahel liiga palju jooma. Maria teadis, et poeg varastas tema kotist raha, aga enamasti ta ei öelnud midagi, et mitte veel rohkem probleeme tekitada. Purjus Philippe võis muutuda väga vägivaldseks ning mõnikord pidi Maria ennast tema eest oma tuppa lukustama.

Ühel päeval oli Philippe koju jõudes täiesti purjus ja sai pahaseks, et õhtusöök polnud valmis. Kui Maria pojale ütles, et ta on haige ja söögitegemiseks liiga väsinud, hakkas mees ruumis asju lõhkuma. Marial ei olnud aega ega jõudu põgeneda ning poeg viskas teda tooliga. Maria püüdis ennast kaitsta, aga kukkus ja lõi pea ära. Lärmi peale saabus kohale naaber, aga oli juba hilja. Maria suri koomas enne haiglasse jõudmist.

4. juhtumivaatlus – Leandro

Leandro oli 8-aastane. Ta elas väikeses korteris oma kolmeaastase õe, ema ja tema elukaaslase Janiga. Oma isa ei olnud Leandro kunagi näinud. Talle meeldis koolis käia, aga Jan talle ei meeldinud. Jan kippus olema vägivaldne ja peksis mõnikord Leandrot. Leandro tundis Jani ees suurt hirmu, ta magas halvasti ja kaotas söögiisu. Leandro õpetaja märkas seda ja tahtis vanematega kohtuda, sest talle näis, et Leandro õpib alla oma võimete, tal on raske keskenduda ning ta käitub mõnikord sõpradega vägivaldselt. Ema kohtuski õpetajaga, kuid ei öelnud midagi kodus valitseva olukorra kohta. Kodus rääkis ta Janile, mida õpetaja oli öelnud. Jan sai väga pahaseks ja peksis taas Leandrot, murdes sealjuures poisi käeluu. Haiglas ema valetas ja ütles, et Leandro kukkus.

5. juhtumivaatlus – Banaz

Banaz oli korduvalt püüdnud politseile teatada, et tema elu on ohus. Isa oli teda 2005. aasta detsembris rünnanud ja üritanud tappa. Ta oli väga hirmul ja läks politseisse. Uurijad aga ei võtnud tema ütlusi piisavalt tõsiselt.

Banaz põgenes kodust, kuid pöördus hiljem tagasi pere juurde ja üritas jätkata oma salasuhet poiss-sõbraga, kuid mõlemat ähvardati seepeale surmaga, kui nad oma suhet ei lõpeta. Banazil soovitati jääda turvakodusse, kuid ta uskus, et on väljaspool ohtu, kuna ta ema oli kodus.

Banaz kadus 24. jaanuaril ning kolme kuu pärast leiti ühest aiast tema lagunenu surnukeha, mis oli kohvrisk maha maetud. Kohtus ütlesid Banazi isa ja onu, et nad olid tellinud neiu mõrva, kuna ta oli valesse mehesse armumisega perekonda häbistanud. Banaz oli kõigest 20-aastane.

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/6722699.stm>; 11. juuni 2007

6. juhtumivaatlus – Amira

Amira oli 4-aastane, kui ta pere sõjast laastatud Somaaliast Euroopasse põgenes. Esimestel lapsepõlveaastatel näis, et seal on tema elu mõõtnatult parem.

Kui ta oli saanud 11-aastaseks, tegi ema ettepaneku minna külla Amira tädile, kus tüdruk saaks omavanuse täditütrega mängida. Kuid Amira ei teadnud, et ema ja tädi olid salaja Mogadishust kohale tellinud „lõikaja”, kes nende tütreid ümber lõikaks. Nad uskusid, et ainult nii saavad tüdrukud tulevikus mehele.

Äkitselt haarasid ema ja tädi Amirast kinni. „Nad hoidsid mind pikali ja siis hakkas üks naine, keda ma varem kunagi polnud näinud, mind lõikama. Ma karjusin ja tädi surus oma käe tugevalt mulle suule,” ütles ta. „Luba, et keegi ei saa sellest jutust kunagi teada,” palus Amira. „Kui mu kogukonna rahvas sellest teada saab, ütlevad nad, et ma reetsin nad ja ma pean ära jooksma. Pealegi ma ei taha, et mu vanemad vangid pandaks.”

Artiklist <http://www.dailymail.co.uk/femail/article505796>, 3. jaanuar 2008, ja lehelt www.fgmnetwork.org

7. juhtumivaatlus – Denise

„Ma olen verepilastuse ohver; mu isa vägistab mu, kui ma olin 15-aastane. See polnud esimene ega viimane kord. Kuid seekord jäin ma rasedaks.

Ühel ööl hakkas mul väga paha ja vanemad viisid mu haiglasse. Vastuvõtuarst avastas, et lisaks ägedale gripile olin ma ka 19. nädalat rase. Arst teatas mulle, et ma olen rase, ja küsis, mida ma tahan teha. Valule ja süütundele vaatamata ma keeldusin abordist. Mu isa sattus pöörasesse raevu ja nõudis, et ma nõustuksin. Minu soovi tõttu keeldus arst aborti tegemast.

Isa nõudis, et leitaks teine aborditegija, ning ühe tunni jooksul oli see mees haiglas. Ma püüdsin uuringulaualt tõusta, aga ta palus kolmel ööl mind kinni hoida, kuni ta mind laua külge sidus ning mulle lihaseid lõõgastavat rohtu süstis, et ma ei rabeleks. Ma karjusin edasi, et ma ei taha aborti. Ta ütles mulle: „Ole vait ja lõpeta see karjumine!” Lõpuks tehti mulle üldnarkoos.”

Lehelt www.humanlife.org

8. juhtumivaatlus – Hans

Antonia oli oma meest Hansu juba mitmeid aastaid ahistanud ja näägutanud. Kord ütles Antonia, et ajaks mehe hea meelega auto alla. Kord jälle süüdistas ta meest valelikult oma laste pilastamises. Naabrite kirjakasti ilmusid kirjad, milles Hansu süüdistati pedofiilias. Politsei ei uskunud süüdistusi, kuid kahtlustas, et kirjade taga võib olla Antonia.

Kolm aastat tagasi kolisid nad lahku ja veel aasta pärast lahutasid abielu.

Mõne kuu eest jälitas Antonia töölt koju suunduvat Hansu ning viskas teda petrooleumiga täidetud põleva vaasiga.

Vaas ei süttinud, kuid uurijad leidsid hiljem maja ustelt ja seintelt petrooleumi.

Ühel päeval oli Hans koeraga jalutamas, kui tema juurde sörkis üks naine. Kõlas lask. Mees karjatas ja vaarus oma korterisse, naine kannul. Politsei ja arstid leidsid ta surevana söögitoa põrandalt. Arstid ei suutnud teda päästa. Kuul oli sisenenud mehe paremast õlast ja lõhkunud ta kopsud, jäädes pidama aordis.

Lehelt <http://www.seattlepi.com>

Rühmaarutelu juhised

I – Kuriteo analüüs (20 minutit)

1. Mida te arvate loetud kuriteoülevaatest?
2. Kus võidi selline kuritegu toime panna? Kas see oleks võinud juhtuda meie kandis?
3. Miks see kuritegu juhtus?
4. Kas seda saaks kuidagi põhjendada või õigustada?
5. Kuidas oleks ohver saanud ennast kaitsta?

II – Ülekanne oma ühiskonda (40 minutit)

6. Kas teate või olete viimasel ajal kuulnud mõnest perevägivalda juhtumist?
7. Kuidas perevägivald meie ühiskonnas avaldub?
8. Mida saavad ohvrid teha, kui nad abi vajavad?
9. Kas politsei peaks vägivallast kuuldes sekkuma või tuleks sellist sekkumist pidada inimõigustega vastuolus olevaks sekkumiseks inimeste eraellu?
10. Milliseid vahendeid saavad ohvrid sellistes olukordades kasutada? Millised vahendid on kuriteo toimepanija käsutuses?
11. Kas olete kuulnud perevägivalda juhtumitest, kus ohvriks on mees?
12. Loetlege mõned perevägivalda põhjused.
13. Kuidas saaks perevägivalda ära hoida ja lõpetada?
14. Mida võiksid/peaksid tegema:
 - a. riigiasutused?
 - b. kohalik kogukond?
 - c. asjaosalised ise?
 - d. sõbrad ja naabrid?